

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۰۷

عبدالغفور لېوال

پرېږده چې زاميان هم وځاندي

کاشکي زه کوتره وای
ناسته په ډبره وای...

د ماشومانو لپاره کیسې

او بوختیاوې

عبدالغفور «لېوال»
۱۳۸۱ هـ ش / ۲۰۰۲ م

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : د ماشومانو لپاره کیسې او بوختیاوې
لیکوال : عبدالغفور «لېوال»
د پښتني انځور : استاد عبدالغفور «لېوال»
د هنر او فرهنگ د سالون مسوول، پېښور، ۱۳۸۱
خپرونکی : د اریک د گرځنده کتابتون اداره
په لاسي نومره : ۱۱۰
لومړۍ چاپ : ۱۳۸۱ هـ ش، د خپرونکي له خوا، پېښور
د مخونو شمېر : ۹۴
کچه : ۱۳،۵ × ۲۱ سانتي متره
د خپرونکي پته : دویم کور، رحمان بابا روډ،
پوسټ بکس : ۱۰۸۴، پونډو سټي ټاون - پېښور
تېلېفون : ۰۷۰۲۹۱۲ - ۰۷۰۴۳۹۲ - ۸۰ - ۸۳۹
۸۴۱۲۹۹ - ۰۷۰۲۵۳۱
فکس : ۰۹۱ - ۸۴ - ۴۷۱
الکترونیکي پوسټ : aric@brain.net.pk
کمپوز او طبع : احمد پرنټنگ پریس، تېلېفون ۲۱۵۵۴۰
د ویش او پلورنې ځای : د اکبر دفتر (د افغانانو له پاره د مرستو د انجمن اداره)
د کتاب له مطالبو څخه اقتباس د ماخذ په چودلو سره چاپ دی.

په دې ورځو کې پر څو ادبي و فرهنگي کارونو بوخت یم او ټولیزو رسنیو ته د سرور بڼکارولو وخت نهلرم. ښایي بل دلیل یې دا هم وي، چې د ټولیزو رسنیو لویه برخه افغاني فضا مسمومه او ککره شوي ده. خو همدا څو ورځې وړاندې یوې درنې لیکوالي، چې د ماشومانو لپاره خورې ترانې و کیسې لیکي او زه یې ورته خپروم، په گیله راته وویل:

«تل می هڅوې چې د ماشوم لپاره ادبیات مهم دي او مور یې باید ولیکو، خو دلته د ماشومانو په ترانو او کیسو پورې ملنډې وهل کیږي.»

له درنې لیکوالي می وپوښتل، چې ولې داسې ناهیلی شوي؟

ځواب یې راکړ، ځینو نارووليو (بې تربیتو) د ماشومانو په هغه لوبه او بدله پورې خنډلي چې وايي:

کاشکي زه کوتره وای
ناسته په ډبره وای...

د درنې لیکوالي د دلاسانې لپاره می د زامیانو د یوه فیلم د یوې صحنې کیسه ورته وکړه:

د زامیانو (تخیلي مسخ شوي ناروغ انسان خورونکي) د یوه فیلم په یوه برخه کې یوه ډله خونري زامیان په یوه کور ورننوځي، هلته یوه مور له خپلې پینځه کلنې لور سره ویده وي، چې په شور ماشور راوینښیږي. له ویرې څخه د مور زبون وو هل شي، خو ماشومه لور یې مخامخ ولاړو زامیانو ته یوه ترانه ویل پیلوي. دا هغه ماشومانه ترانه ده، چې مور یې ورته ویلي و، کله چې په خوب کې وویرېږي، نو دا ترانه به وايي:

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: د لیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولئ

«پتنگانو، پتنگانو»
زما په سترگو د گلونو انځور وکښئ...!»

د دې ترانې په اورېدو، زبون وهلي مور خپلې لور ته وايي: لوري خوب نه ويني، زامبيان په ريشتيا دلته راغلي ... ماشومه په موسکا وايي:

«پرېرده چې زامبيان هم وځاندي...»

ما درني ليکوالي ته وويل: مور هم د وحشي زامبيانو له يوې ډلې سره مخامخ يو، چې په ورکتونو کې يې ماشومان په بمونو والوځول او په ښوونځيو کې يې وويشتل، نو دوی به د ماشومانو په ترانو، لوبو، کيسو او چيندرو گانو څه پوه شي. خو پرېرده چې دغه زامبيان هم وځاندي...

مور به هماغسې خپلو نازوليو ماشومانو ته شعرونه لیکو، ترانې به ورته وايو، کيسې و لوبې به ورزدهکوو. زامبيان دې ځاندي.

په متمدنه نړۍ کې تاسو د لويانو پر شعرونو، هنر او هرڅه کره کتنه کولای شئ، خو که د ماشومانو په لوبو او سندرو پورې مو وځنډل، لويه جزا لري. ځکه د ماشوم ادبياتو ته سپکاوی د ماشوم لطيف روح او احساس ته سپکاوی دی.

کاشکې زه کوتره وای
ناسته په ډبره وای...
اکو بکو سرسیندکو...

او لسگونه نورې ماشومانه ترانې، کيسې او لوبې، د هغوی د پيداگوژیک اهميت له شني سره زما په هغه کتاب کې خپرې شوي، چې له نن څخه پوره ۲۳ کاله پخوا چاپ شوی دی، د دې کتاب نوم دی «د ماشومانو لپاره کيسې او بوختياوې» هغه مهال د دې کتاب د مخکتنې لمانځغونډه د سرک د غاړې هغو مظلومو ماشومانو جوړه کړه، چې په يوه موسسه کې يې انځورگري زده کوله. دغو ماشومانو ماته خپل ښکلي رسمونه او گلان ډالۍ کړل او د دې کتاب څه ترانې يې په خپلو خوږو غږونو کې وويلې...

نجونو او هلکانو يو د بل لاسونه ونيول او په څرخېدو څرخېدو يې ويله:

کاشکې زه کوتره وای
ناسته په ډبره وای...
اکو بکو سرسیندکو...

هغه ماشومان به اوس لويان وي، پخپله به ماشومان لري او د هغه کتاب ترانې و کيسې به خپلو ماشومانو ته وايي. د ماشومانو لپاره زما د شعرونو او ترانو بل کتاب «د ستورو کيسې» له نن څخه نهه کاله پخوا په کابل پوهنتون کې د معلوماتو مرکز چاپ کړ.

د پاڼو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

هغه مهال لا دومره انسانیت و عاطفه ژوندی وه، چې هیچا د ماشومانو په ترانو او لوبو پورې نه‌خندل.

ما په همدې خبرو درنې لیکوالي ته دلاسیبینه ورکړه او ومې هڅوله چې ته ماشومانو ته خورې سندرې و ترانې لیکه، پرېږده چې زامیان هم وځاندي...

خونړې زامیان او د هغوی مینه‌وال دي دا لیکنه نهلولي، ځکه زه هغوی ته مخاطب نه‌یم، زما د دې لیکنې مخاطبان لیکوال، شاعران، په تیره بیا د ماشوم د ادبیاتو مینه‌وال، میندي پلرونه او خواره ماشومان دي، ځکه دوی به د افغانستان روښانه راتلونکي جوړوي.

د ماشومانو سندرې (ترانې) ۴۲

(۶)

لارمه یوڅورتنه
خوړکي یوچنارو
د چنار لاندې مارو
د مار په خوله کې تارو
تار زما په کتارو
نه څښم د جیبې اوښه
خوله به مې ټپا کې شي
وطن به رانه پاتې شي

(۷)

نن به کړو، سبا به کړو
در به کړو ییدا به کړو
په خدای به شي، په تابه شي
ته زموږه وروړ سې
شل کاله به گوري

(۸)

اوبڼه اوبڼه ډانگه
ډانگه دې غرانگه
په بېره کې تال واچوه
سبا، بېگه پرې زانگه

د ماشومانو لپاره کيسی او بوختیاوی ۴۳

(۹)

لرڅتلی بااران اوري
گېږه و دوي، شغال يې گوري
لرڅتلی بااران اوري
مورک پرغونډی ناست دی، د مستو بدلې بولي

(۱۰)

کاشکې زه کوټره وای
نامته په ډېره وای
غاره مې کمره وای
الا جین جین جین
په کمیس کې مې ده جین

ماشومانو ته د ویل شویو شعرونو بیلگې:

کتاب

کتاب لوستلی شمه
کتاب لیکلی شمه
کتاب ملگری زما
ښه یې ساتلی شمه

د پاڼو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ